

Valsts ieņēmumu
dienests

Minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

2016

VID NP Fizisko personu tiešo nodokļu metodikas daļas
galvenā nodokļu inspektore Alīna Mirska

Valsts ieņēmumu
dienests

Grozījumi likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu», kas stājās spēkā ar 2017.gada 1.janvāri

- Likums papildināts ar 20.³ pantu. Darba ņēmēja un darba devēja minimālais pārskata mēneša obligāto iemaksu objekts, tā noteikšana un obligāto iemaksu veikšana.
- Sākot ar 2018.gada 1.janvāri, minimālo obligāto iemaksu objekts ir vienāds ar Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēru. (20.³ panta pirmā daļa)
- 2017.gadā mēneša minimālo obligāto iemaksu objekts ir 3/4 no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra (285 euro). (pārejas noteikumu 54.punkts)

Valsts ieņēmumu
dienests

Grozījumi likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu», kas stājas spēkā ar 2017.gada 1.janvāri

- Grozījumi likumā “Par valsts sociālo apdrošināšanu” paredz, ka ar 2017.gada 1.janvāri par ikvienu darbinieku neatkarīgi no tā, vai viņš strādā pilnu vai nepilnu darba dienu, vai tikai noteiktu stundu skaitu kalendāra mēnesī un, ja viņa alga nerasniedz minimālo darba algas apmēru (2017.gadā 285 euro), darba devējam par viņu būs jāmaksā minimālās obligātās iemaksas.
- Minimālās obligātās iemaksas būs jāveic arī mikrouzņēmumu īpašniekiem par katru no saviem darbiniekiem neatkarīgi no mēneša apgrozījuma lieluma.
- Minimālās iemaksas aprēķina, piemērojot obligāto iemaksu likmi, kas vispārējā gadījumā – 34,09 %.

Valsts ieņēmumu
dienests

Darba ņēmēja un darba devēja minimālais mēneša obligāto iemaksu objekts, tā noteikšana un obligāto iemaksu veikšana (nodokļus maksā vispārējā režīmā)

Minimālās obligātās iemaksas veic tas darba devējs, kuram

- ir iesniegta algas nodokļu grāmatiņa
- vai
- Valsts ieņēmumu dienests paziņojis par pienākumu veikt minimālās obligātās iemaksas par darba ņēmēju (*kurš pirmais ir iesniedzis ziņas par darba ņēmēja statusa iegūšanu*).

Valsts ieņēmumu
dienests

Minimālo VSAOI veikšana

obligāto iemaksu objekts 2017.gadā – 285 euro

Darba devējs	Alga	Algas grāmatīņa iesniegta	VSAO iemaksa
DD1	100	-	No faktiskā ienākuma
DD2	100	x	No 285 eiro

Valsts ieņēmumu
dienests

Darba ņēmēja un darba devēja minimālais pārskata mēneša obligāto iemaksu objekts, tā noteikšana un obligāto iemaksu veikšana (nodokļus maksā vispārējā režīmā un mikrouzņēmumu nodokļa maksātāji)

- Ja aprēķinātais obligāto iemaksu objekts ir mazāks par minimālo mēneša darba algu, obligātās iemaksas no starpības starp minimālās mēneša darba algas apmēru un no faktiski aprēķinātās darba algas aprēķina un no saviem līdzekļiem veic darba devējs.
- Darba devējs, kas ir mikrouzņēmuma nodokļa maksātājs, obligātās iemaksas (gan darba devēja, gan darba ņēmēja daļu) veic no saviem līdzekļiem par katru mikrouzņēmuma darbinieku, neatkarīgi no apgrozījuma apmēra.

Valsts ieņēmumu
dienests

Darba ņēmēja un darba devēja minimālais pārskata mēneša obligāto iemaksu objekts, tā noteikšana un obligāto iemaksu veikšana (nodokļus maksā vispārējā režīmā)

Piemērs

SIA »Liepa» ir personas galvenā ienākuma gūšanas vieta, kur ir iesniegta personas algas nodokļu grāmatīņa. Personai noteiktā mēneša darba alga ir 200 euro un ņemot vērā, ka tā nerasniedz minimālo obligāto iemaksu objektu (2017.gadā 285 euro), tādējādi darba devējam ir jāveic obligātās iemaksas no minimālā obligāto iemaksu objekta 285 euro.

Obligāto iemaksu apmēru aprēķina šādi:

$(200 \text{ euro} \times 23,59\% + 200 \text{ euro} \times 10,5\%) + (85 \text{ euro} \times 23,59\% + 85 \text{ euro} \times 10,5\%) = 97,16 \text{ euro}$

Valsts ieņēmumu
dienests

Minimālo VSAOI veikšana

obligāto iemaksu objekts 2017.gadā – 285 euro

Darba devējs	Alga	Algas grāmatiņa iesniegta	VSAO iemaksa
DD1	200	-	No faktiskā ienākuma
MU2	200	-	No 285 eiro

Valsts ieņēmumu
dienests

Minimālo VSAOI veikšana

obligāto iemaksu objekts 2017.gadā – 285 euro

Darba devējs	Alga	Algas grāmatīņa iesniegta	VSAO iemaksa
DD1	200	-	No faktiskā ienākuma
MU2	600	-	Ne mazāk kā no 285 eiro

Valsts ieņēmumu
dienests

Minimālo VSAOI veikšana

obligāto iemaksu objekts 2017.gadā – 285 euro

Darba devējs	Alga	Algas grāmatīņa iesniegta	VSAO iemaksa
MU1	200	-	No 285 eiro
MU2	600	-	Ne mazāk kā no 285 eiro

Valsts ieņēmumu
dienests

Darba ņēmēja un darba devēja minimālais pārskata mēneša obligāto iemaksu objekts, tā noteikšana un obligāto iemaksu veikšana (nodokļus maksā vispārējā režīmā)

Ja darba ņēmējs kļūst par mikrouzņēmuma darbinieku, Valsts ieņēmumu dienests vienas darba dienas laikā Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) paziņo darba devējam, kas nodokļus maksā vispārējā režīmā, ka obligātās iemaksas ir veicamas no darbiniekam faktiski aprēķinātās algas.

Valsts ieņēmumu
dienests

Darba ņēmēja un darba devēja minimālais pārskata mēneša obligāto iemaksu objekts, tā noteikšana un obligāto iemaksu veikšana (nodokļus maksā vispārējā režīmā)

Piemērs

Persona no 2017.gada 1.janvāra ir nodarbināta SIA “X”, kas nodokļus maksā vispārējā režīmā (alga 200 euro), savukārt no 2017.gada 20.janvāra persona uzsāk darbu arī mikrouzņēmumā. Tādējādi, SIA “X” minimālo obligāto iemaksu objektu piemēro proporcionāli tikai par periodu no 2017.gada 1.janvāra līdz 19.janvārim, savukārt periodā no 2017.gada 20.janvāra, kad darba ņēmējs uzsāk darbu mikrouzņēmumā, un turpmāk obligātās iemaksas veic no faktiski aprēķinātās darba algas.

Valsts ieņēmumu
dienests

Izņēmumi (nodokļus maksā vispārējā režīmā)

Minimālo iemaksu objektu nepiemēro - iemaksas veic no faktiskās algas, kas var būt arī mazāka par minimālo mēneša darba algu par šādām personām:

- vecuma pensiju saņēmējiem;
- personām, kurām līdz vecuma pensijas piešķiršanai ir palikuši pieci gadi vai mazāk un kas pirms tam vismaz 12 mēnešus nav bijusi darba ņēmēja vai pašnodarbinātā statusā;
- personām ar I un II grupas invaliditāti;
- pirmos trīs mēnešus personai, kas pirmreizēji kļūst par darba ņēmēju;
- jauniešiem līdz 24 gadu vecumam, kuras mācās vai studē;
- notiesātajam, kas soda izciešanas laikā strādā;
- darba devējam, kas maksā nodokļus vispārējā režīmā, darba ņēmējam periodā, kad tas ir cita darba devēja – mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja – darbinieks.

Valsts ieņēmumu
dienests

Izņēmumi (mikrouzņēmuma nodokļa maksātāji)

2017.gadā minimālais obligāto iemaksu objekts par katru iepriekšējā slaidā minēto mikrouzņēmuma darbinieku nav mazāks par 3/8 no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra (142,50 *euro*).

Savukārt 2018.gadā minimālo obligāto iemaksu objekts par šiem mikrouzņēmuma darbiniekiem nav mazāks par **pusi** no minimālās mēneša darba algas.

Valsts ieņēmumu
dienests

Izņēmumi (ja nodokļu maksātājs nodokļus maksā vispārējā režīmā)

Minimālo iemaksu objektu nepiemēro:

- sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa maksātājiem;
- iekšzemes darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka;
- ārvalstu darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka;
- saimnieciskās darbības veicējiem (pašnodarbinātajiem), izņemot MUN maksātājus.

Valsts ieņēmumu
dienests

Minimālais mēneša obligāto iemaksu objekts, tā noteikšana un obligāto iemaksu veikšana (nodokļus maksā vispārējā režīmā un mikrouzņēmuma nodokļa maksātāji)

Minimālo mēneša obligāto iemaksu objektu piemēro **proporcionāli** tām pārskata mēneša kalendāra dienām, kurās persona ir darba ņēmējs.

Valsts ieņēmumu
dienests

Minimālais mēneša obligāto iemaksu objekts, tā noteikšana un obligāto iemaksu veikšana (nodokļus maksā vispārējā režīmā un mikrouzņēmuma nodokļa maksātāji)

Minimālo obligāto iemaksu objektu nepiemēro proporcionāli par tām taksācijas gada kalendāra dienām, kurās:

- darba ņēmējs atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā;
- darba ņēmējam (bērna tēvam) ir piešķirts atvaļinājums sakarā ar bērna piedzimšanu;
- darba ņēmējs atrodas atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas, kas piešķirts darba ņēmējam, kura aprūpē un uzraudzībā pirms adopcijas apstiprināšanas tiesā ar bāriņtiesas lēmumu nodots aprūpējamais bērns;
- par pārejošas darbnespējas, grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma kalendāra dienām, par kurām maksātājam ir izsniegta darbnespējas lapa "B";
- atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas, kas piešķirts vecākam, kura aprūpē ir bērns līdz triju gadu vecumam;
- atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas personai, kura iegūst augstāko izglītību pilna laika studiju programmā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Minimālais mēneša obligāto iemaksu objekts, tā noteikšana un obligāto iemaksu veikšana (nodokļus maksā vispārējā režīmā un mikrouzņēmuma nodokļa maksātāji)

- Ja mainās darba ņēmēja apdrošināšanas statuss, atbilstošo obligāto iemaksu likmi piemēro ar nākamo mēnesi pēc apdrošināšanas statusa maiņas.
- Savukārt obligātās iemaksas no minimālā iemaksu objekta veic līdz dienai, kad mainās darba ņēmēja apdrošināšanas statuss.

Valsts ieņēmumu dienests

Kādi ir ieguvumi darbaņēmējam?

MIKROUZŅĒMUMĀ

Minimālās sociālās iemaksas: veic par katru darbinieku vai sevi reizi mēnesī
Iemaksu objekts: 3/4 no 380 EUR = **285 EUR**
Iemaksu objekts izņēmumu gadījumos:
 3/8 no 380 EUR = **142,50 EUR**

* 2017.gadā valstī noteiktā minimālā alga ir 380 EUR

MAKSĀ DARBA DEVĒJS

VISPĀRĒJĀ NODOKĻU REŽIMĀ

Minimālās sociālās iemaksas: veic par darbiniekiem, kuriem atalgojums ir mazāks par minimālo algu
Iemaksu objekts:
 3/4 no 380 EUR = **285 EUR**

No noteiktā iemaksu objekta abos nodokļu režīmos veic minimālo sociālo iemaksu, kas vispārējā gadījumā ir 34,09%

PIEMĒRI, ja ienākumi vai alga ir 100 EUR mēnesī

Iemaksu apmērs:

97,16 EUR/mēnesī (285 EUR x 34,09%)

Jāmaksā neatkarīgi no ienākumu apmēra mēnesī

IZŅĒMUMU GADĪJUMOS:

48,58 EUR/mēnesī (142,50 EUR x 34,09%)**

Iemaksu apmērs:

97,16 EUR/mēnesī (34,09 EUR + 63,07 EUR)

100 EUR x 34,09% = 34,09 EUR

285 EUR - 100 EUR = 185 x 34,09% = 63,07 EUR

IZŅĒMUMU GADĪJUMOS:

Iemaksas veic līdzšinējā kārtībā

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskie materiāli par minimālajām obligātajām iemaksām ir pieejami Valsts ieņēmumu dienesta tīmekļa vietnē www.vid.gov.lv:

- Darba devējiem, kas nodokļus maksā vispārējā režīmā sadaļā Nodokļi » Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas » Informatīvie un metodiskie materiāli;
- Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem sadaļā Nodokļi » Mikrouzņēmumu nodoklis » Informatīvie un metodiskie materiāli.

Informācija par izmaiņām, kas sagaida mikrouzņēmumus no 2017.gada atrodama sadaļā Nodokļi » Mikrouzņēmumu nodoklis » Izmaiņas MUN maksātājiem

<https://www.vid.gov.lv/lv/izmainas-mun-maksatajiem>

Valsts ieņēmumu
dienests

Paldies par uzmanību!